

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 marca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że D. L. w okresie od dnia 7 sierpnia 2015 r. do dnia 6 listopada 2015 r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) Sp. z o.o. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że D. L. w oparciu o umowę na okres próbny od dnia 7 sierpnia 2015 r. do dnia 6 listopada 2015 r. została zatrudniona na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży z wynagrodzeniem w wysokości 5 215,00 zł, w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy wskazał, iż u płatnika składek nie zaistniała potrzeba zatrudnienia pracownika na ww. stanowisku pracy, gdyż podczas nieobecności D. L. w pracy, nie zatrudniono osoby w jej miejsce. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podkreślił, że D. L. została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego jako pracownik od dnia 7 sierpnia 2015 r. (zgłoszenia dokonano w dniu 2 października 2015 r. tj. w trakcie przebywania przez D. L. na zwolnieniu lekarskim), a już od dnia 28 września 2015 r. i od dnia 6 listopada 2015 r. stała się niezdolna do pracy (zwolnienia lekarskie zostały wystawione za okres od 28 września 2015 r. do 2 października 2015 r. i od 6 listopada 2015 r. do 18 lutego 2016 r.). W ocenie organu rentowego zawarta umowa o pracę ma charakter czynności pozornej, której celem było obejście przepisów prawa i dzięki temu uzyskanie wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

/decyzja k.94 - 96 akt ZUS/

W dniu 4 kwietnia 2016 r. pełnomocnik płatnika składek złożył odwołanie od w/w decyzji, wnosząc o jej zmianę i stwierdzenie, że D. L. podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od dnia 7 sierpnia 2015 r. do dnia 6 listopada 2015 r. W ocenie pełnomocnika, organ rentowy nie dokonał żadnych ustaleń w przedmiocie ustalenia faktycznego świadczenia pracy przez D. L.. W treści odwołania wskazano, że skoro umowa o pracę była rzeczywiście wykonywana przez D. L., to nie jest możliwym przyjęcie, że umowa ta została zawarta dla pozorów. Ponadto, gdyby nawet przyjąć, że jedynym motywem zawarcia umowy o pracę była chęć uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, to nie jest możliwym przyjęcie pozorności takiej umowy w sytuacji, gdy umowa ta była rzeczywiście realizowana. D. L. przeszła proces rekrutacji z wynikiem pozytywnym i z uwagi na posiadane kwalifikacje oraz doświadczenie potwierdzone referencjami, została wybrana z pośród innych kandydatów do zatrudnienia na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży. Posiadała ona, oprócz stosownego wykształcenia, także doświadczenie na stanowisku sprzedażowym zdobyte w spółce (...). W związku jednak z faktem, że płatnik składek po raz pierwszy zatrudniał osobę na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży, zdecydował się zatrudnić D. L. na 3 – miesięczny okres próbny. D. L. wykonywała powierzone jej obowiązki pracownicze za pomocą poczty elektronicznej (potwierdza to korespondencja mailowa) oraz telefonu. Pełnomocnik płatnika podkreślił, że pracodawca poszukiwał nowych form rozwoju i z tej właśnie przyczyny stworzono stanowisko pracy, które następnie powierzono D. L..

/odwołanie k.2-18/

W dniu 6 kwietnia 2017 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie D. L. od ww. decyzji, w którym wniosła o stwierdzenie, że w okresie od 7 sierpnia 2015 r. do 6 listopada 2015 r. podlegała ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o.

/odwołanie k. 2- 8 akt o sygn. VIII U 809/16/

W odpowiedzi na odwołania, która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 19 kwietnia 2016 r. pełnomocnik organu rentowego wniósł o ich oddalenie. W uzasadnieniu odpowiedzi organ rentowy przytoczył argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.228 - 230 oraz odpowiedź na odwołanie k.22 - 24 akt o sygn. VIII U 809/16/

W dniu 25 maja 2016 r. do Sądu Okręgowego w Łodzi wpłynęło pismo procesowe D. L. , w którym cofnęła swoje odwołanie.

/pismo procesowe k.27 akt o sygn. VIII U 809/16/

Postanowieniem z dnia 31 maja 2016 r. Sąd Okręgowy w Łodzi , VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych umorzył postępowanie w sprawie z odwołania D. L..

/postanowienie k.28/

Na rozprawie w dniu 7 czerwca 2017 r. D. L. poparła odwołanie.

/oświadczenie zainteresowanej k.418/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. L. urodziła się (...), legitymuje się wykształceniem wyższym (ukończyła studia licencjackie o kierunku filozofia i socjologia na Uniwersytecie Medycznym w Ł. oraz studia magisterskie o kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna na Uniwersytecie (...)).

W okresie od 8 kwietnia 2013 r. do 31 lipca 2015 r. D. L. była zatrudniona w firmie (...) Spółce Akcyjnej ,gdzie wykonywała obowiązki asystenta ds. sprzedaży (w okresie od 8 kwietnia 2013 r. do 1 marca 2015 r.) oraz koordynatora ds. Sprzedaży Pośredniej (w okresie od 2 marca 2015 r. do 31 lipca 2015 r.).

/okoliczności bezsporne/

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością , Spółka komandytowa funkcjonuje w obrocie gospodarczym od 12 maja 2015 r. i w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej zajmuje się produkcją oraz sprzedażą oprogramowania komputerowego. Klientami spółki są klienci biznesowi , a spółka tworzy na ich rzecz stosowne aplikacje. Siedziba spółki mieści się przy ulicy (...) w Ł.. Wspólnikami spółki są : **E. E.** (komandytariusz – wartość wkładu wniesionego 1 000,00 zł) , **M. M. (1)** (komandytariusz - wartość wkładu wniesionego 1 000,00 zł) oraz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Spółkę reprezentuje komplementariusz tj. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

/wypis z KRS k.84 - 89 akt ZUS , zeznania J. E. k.420 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:27:11 – 00:49:20 protokołu rozprawy z dnia 24 października 2016 r. , płyta CD k.287, zeznania świadka P. M. min.00:51:10 – 01:09:23 protokołu rozprawy z dnia 24 października 2016 r./

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością funkcjonuje w obrocie gospodarczym od 29 kwietnia 2015 r. Siedziba spółki mieści się przy ulicy (...) w Ł.. Kapitał zakładowy spółki wynosi 5 000,00 zł. Wspólnikami spółki są: J. E. (50 udziałów o łącznej wartości 2 500,00 zł) oraz M. M. (2) (50 udziałów o łącznej wartości 2 500,00 zł). Prezesem zarządu spółki jest J. E..

/wypis z KRS k.332 – 334/

W 2015 r. przychody (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością , Spółki komandytowej przedstawiały się następująco:

- czerwiec – 28 600,00 zł

- lipiec – 27 136,00 zł

- sierpień - 45 517,25 zł

- wrzesień – 57 266,75 zł

- październik – 90 855,14 zł

- listopad – 232 008,74 zł

- grudzień – 293 963,06 zł

/zestawienie k.260/

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością funkcjonuje w obrocie gospodarczym od 4 lipca 2013 r. Siedziba spółki mieści się przy ulicy (...) w Ł.. Kapitał zakładowy spółki wynosi 100 000,00 zł. **M. M. (2)** posiada 96 udziałów o łącznej wartości 96 000,00 zł. Prezesem spółki jest **P. M.**.

/wypis z KRS k.354 – 356/

Firma (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa w ramach prowadzonej działalności gospodarczej współpracuje z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. W związku z umową ramową z dnia 1 lipca 2015 r., wykonawca tj. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością reprezentowana przez P. M., zobowiązała się wykonać na rzecz zamawiającego tj. (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółki komandytowej reprezentowanej przez J. E. usługi, których okres został określony w przyjętym zamówieniu.

/zeznania J. E. k. 420, umowa ramowa k.335 - 337 oraz dokumentacja k.338 – 353/

P. M. jest prezesem w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. Nie jest zatrudniony w (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa.

/zeznania J. E. k.420 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:27:11 – 00:49:20 protokołu rozprawy z dnia 24 października 2016 r., płyta CD k.287, **wykaz osób aktywnych w (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa k.263/**

W związku z intensywnym rozwojem, władze spółki płatnika podjęły decyzję o rozbudowie działu sprzedaży. W celu zatrudnienia pracownika, wystawiono stosowne ogłoszenie m.in. na stronie internetowej płatnika.

/zeznania J. E. k.420 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:27:11 – 00:49:20 protokołu rozprawy z dnia 24 października 2016 r., płyta CD k.287/

D. L. pozytywnie zaliczyła proces rekrutacji. U podstaw pozytywnej oceny legł fakt przedstawienia przez nią stosownej prezentacji multimedialnej ((...)) oraz umiejętność nawiązywania, drogą telefoniczną, kontaktów z klientami.

/zeznania świadka P. M. min.00:51:10 – 01:09:23 protokołu rozprawy z dnia 24 października 2016 r., płyta CD k.287, zeznania zainteresowanej k.419 odwrót – 420 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:21 – 00:27:11 protokołu rozprawy z dnia 24 października 2016 r., płyta CD k.287/

W dniu 7 sierpnia 2015 r. pomiędzy firmą (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółką komandytową, a D. L. zawarto umowę, nazwaną umową o pracę na okres próbny od 7 sierpnia 2015 r. do 6 listopada 2015 r. W treści umowy wskazano, że D. L. będzie świadczyć pracę na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 5 215,00 zł (plus premia uznaniowa w zależności od wyników ekonomicznych) oraz w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako miejsce świadczenia pracy wskazano terytorium Polski. Z treści umowy wynika, że pracodawcę reprezentuje P. M..

/umowa o pracę k.67- 68 akt ZUS/

Firma płatnika zawarła z zainteresowaną umowę o pracę na okres próbny, gdyż była **to pierwsza osoba** – zaangażowana w firmie płatnika na tym stanowisku.

/zeznania J. E. k.420 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:27:11 – 00:49:20 protokołu rozprawy z dnia 24 października 2016 r. , płyta CD k.287/

Zaświadczenie lekarskie z dnia 5 sierpnia 2015 r. wskazuje na brak przeciwwskazań do wykonywania przez D. L. obowiązków pracowniczych na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży.

/zaświadczenie lekarskie k.66 akt ZUS/

D. L. została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych w dniu 2 października 2015 r. tj. w trakcie przebywania przez D. L. na zwolnieniu lekarskim.

/okoliczność bezsporna/

Z treści karty szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy wynika ,że w dniu 7 sierpnia 2015 r. zainteresowana odbyła instruktaż stanowiskowy na stanowisku pracy specjalisty ds. sprzedaży , a w dniu 4 listopada 2015 r. odbyła instruktaż ogólny.

/karta szkolenia BHP k.65 akt ZUS/

Do obowiązków pracowniczych zainteresowanej należało:

- realizowanie założonej strategii i planu sprzedaży.
- pozyskiwanie nowych klientów.
- budowanie dobrych relacji z klientami.
- analiza rynku w celu poszukiwania nowych szans na rozwój sprzedaży.
- reprezentowanie firmy w kontaktach handlowych.
- szkolenie pracowników z zasad telemarketingu.

/umowa o pracę k.67- 68 akt ZUS/

D. L. zajmowała się bezpośrednim oraz telefonicznym kontaktem z klientami firmy , a także pozyskiwaniem nowych klientów. Powierzone czynności wykonywała od 8:30 do 16:30 lub od 9:00 do 17:00 , w ruchomym czasie pracy. D. L. wysyłała maile (z adresu dagmara.lesniak@likims.pl) , a rano odbierała pocztę. Zainteresowana wykonywała powierzone obowiązki w siedzibie firmy płatnika przy ulicy (...) w Ł. (m.in. korzystała z telefonu należącego do E. K. , gdyż nie posiadała telefonu służbowego). Oferty skierowane do konkretnego klienta, przygotowana przez D. L., były konsultowane pod względem cenowym z J. E. lub P. M..

Zgodnie z zamówieniem z dnia 25.06.2015r. firma płatnika sprzedała „Manufakturze produkt pod nazwą „Kiosk for K.”, w dniu 15.07.2015r. – to termin realizacji zamówienia - zatem przed zaangażowaniem D. L.

/ kserokopie zamówienia z dnia 25.06.2015r. k. 423, kserokopia protokołu przekazania k. 425/ .

D. L. otrzymywała polecenia służbowe od J. E. , P. M. oraz E. K.

/zeznania zainteresowanej k.419 odwrót – 420 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:21 – 00:27:11 protokołu rozprawy z dnia 24 października 2016 r. płyta CD k.287, korespondencja mailowa w aktach sprawy/

W ramach aktywności w firmie płatnika , D. L. brała udział w wyjazdach służbowych.

/zeznania zainteresowanej k.419 odwrót – 420 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:21 – 00:27:11 protokołu rozprawy z dnia 24 października 2016 r. , korespondencja mailowa w aktach sprawy/

Z treści dokumentu z dnia 7 października 2015 r. wynika ,że D. L. wystawiono polecenie wyjazdu służbowego w celu uczestnictwa w VI (...) w W. w dniu 8 października 2015 r. Dokument ten nie zawiera potwierdzenia ,że zainteresowana odbyła delegację służbową.

/polecenie wyjazdu służbowego k.207 – 208/

Zainteresowaną nie obowiązywały stałe godziny pracy. W związku z wykonywaniem obowiązków na rzecz płatnika , D. L. prowadziła korespondencję mailową także poza godzinami aktywności firmy.

/ korespondencja mailowa k.120 , 124 , 135 , 155 , 173 , 215/

D. L. korzystała z komputera stacjonarnego ,zlokalizowanego w siedzibie firmy płatnika. Zainteresowana korzystała z kontaktów jakie otrzymała od firmy płatnika , a także zajmowała się wyszukiwaniem nowych kontaktów (pozyskała (...)). Głównym zadaniem wnioskodawczyni było budowanie relacji z klientem. D. L. posiadała dużą samodzielność , ale jednocześnie konsultowała się z J. E. lub P. M.. D. L. wprowadzała klientów do bazy danych. Zainteresowana była podległa decyzyjnie.

/zeznania J. E. k.420 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:27:11 – 00:49:20 protokołu rozprawy z dnia 24 października 2016 r. , płyta CD k.287, zeznania świadka P. M. min.00:51:10 – 01:09:23 protokołu rozprawy z dnia min.00:27:11 – 00:49:20 protokołu rozprawy z dnia 24 października 2016 r., płyta CD k.287/

Zainteresowana wykonywała czynności w siedzibie płatnika, w niestálych godzinach. Wykonywała czynności w godzinach , zarówno przed , jak i ponad godzinami funkcjonowania biura – w zależności od potrzeb .

/ e-mail`e: godzina 17.19 [k. 95], godzina 7.51 [k. 101], godz. 17.40 [k. 120], godz. 18.24 [k. 124], godz. 18.19 [k. 1325,] godz. 21.09 [k. 155] , godz. 17.29 [k. 173, 215 ,

zeznania świadka M. S. min.01:10:16 – 01:14:08 protokołu rozprawy z dnia 24 października 2016 r., płyta CD k.287, zeznania świadka A. K. min.00:11:54 – 00:19:56 protokołu rozprawy z dnia 18 stycznia 2017 r. , płyta CD k.320/

D. L. stała się niezdolną do pracy od dnia 28 września 2015r.. do 2.10.2015r. i następnie od 6.11.2015r. do 18.02.2016r.

/okoliczność bezsporna/

D. L. została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w dniu 2 października 2015 r.

/ustalenia w aktach ZUS , dokument zgłoszeniowy k.273/

Firma (...) zajmuje się obsługą księgową firmy płatnika i w jej ramach m.in. dokonuje zgłoszeń pracowników do ubezpieczeń społecznych. W dniu 14 sierpnia 2015 r. K. P. otrzymał od E. K. maila z prośbą o zgłoszenie D. L. do ubezpieczeń społecznych. Z uwagi na problemy techniczne, K. P. nie mógł wysłać dokumentu zgłoszeniowego drogą elektroniczną. Do skutecznego zgłoszenia D. L. do ubezpieczeń społecznych doszło 2. października 2015 r.

/zeznania świadka K. P. k.418 odwrót – 419 odwrót/

D. L. przebywała na zwolnieniu lekarskim w okresie od 28 września 2015 r. do 2 października 2015 r. oraz w okresie od 6 listopada 2015 r. do 18 lutego 2016 r.

/ustalenia w aktach ZUS/

Podczas nieobecności D. L. w pracy , a także bezpośrednio po ustaniu stosunku pracy , **firma płatnika nie zatrudniła pracownika w jej miejsce.**

/zeznania J. E. k.420/

Płatnik wypłacał zainteresowanej wynagrodzenie w formie przelewów bankowych.

/potwierdzenie wypłata k.9 – 12/

Firma płatnika nie przedłużyła umowy z D. L. , z uwagi na brak zadawalających efektów jej pracy.

/zeznania świadka J. E. k.420/

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie ww. dowodów z dokumentów, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania.

W odniesieniu do zeznań płatnika , zainteresowanej oraz świadka P. M. wskazać należy, że Sąd odmówił im wiary w zakresie w jakim wskazywali, że zainteresowana, w spornym okresie, faktycznie świadczyła pracę na rzecz płatnika, w ramach stosunku pracy. Ze złożonych, przez ww. podmioty, zeznań wynika bowiem, że w relacji, łączącej zainteresowaną z płatnikiem, występowały elementy obce stosunkowi pracy, a wskazuje na to choćby kwestia podporządkowania pracowniczego tj. konsultowanie przez zainteresowaną kwestii pracowniczych z P. M. , który zgodnie ze złożoną w niniejszej sprawie dokumentacją , był prezesem innej firmy - (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością , nie był zatrudniony w firmie płatnika [k. 262] .

W odniesieniu do zeznań świadków: M. S. , K. W. oraz A. K. wskazać należy ,że jakkolwiek świadkowie ci wskazywali na faktyczną **obecność** zainteresowanej w siedzibie firmy płatnika , to, na podstawie tych zeznań, nie sposób stwierdzić ,że wykonywała czynności w ramach umowy o pracę. Świadkowie tylko dostrzegali i odnotowali – **obecność** wnioskodawczyni w siedzibie firmy płatnika. W ocenie Sądu ww. świadkowie nie posiadają wiedzy, co do rzeczywistej formy prawnej łączącej wnioskodawczynię z płatnikiem.

W odniesieniu zaś do zeznań K. P. , wskazać należy ,że nie jest usprawiedliwieniem , w ocenie Sądu, okoliczność ,że zainteresowana została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych dopiero 2 października 2015 r. Wprawdzie świadek powoływał się na problemy techniczne , które uniemożliwiały mu dokonanie zgłoszenia , ale zważywszy na upływ czasu jaki upłynął od momentu, gdy zainteresowana powinna zostać zgłoszona tj. blisko 2 miesiące, trudno uznać te twierdzenia za wiarygodne. Podobnie wątpliwości budzi fakt, że zainteresowana odbyła instruktaż ogólny w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy dopiero **w dniu 4 listopada 2015 r. tj. po blisko 3 miesiącach od zawarcia umowy nazwanej przez strony umową o pracę.**

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Zgodnie z **treścią art.6 ust.1 punkt 1, art.8 ust.1 i art.11 ust.1 i art.12 ust.1** ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.963 z późn. zm.) pracownicy, to jest osoby pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Definicja pracownika na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych została zawarta w przepisie art.8 ust.1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, iż za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Pojęcie stosunku pracy o jakim mowa w art.8 ust.1 ww. ustawy jest równoznaczne z pojęciem stosunku pracy definiowanym przez art. 22 kodeksu pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, I UK 296/04, OSNP 2006/9-10/157).

Stosownie do treści **art.22§1 k.p.** przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Stosunek pracy posiada szczególne cechy, które pozwalają na jego odróżnienie od innych stosunków prawnych do niego zbliżonych.

Stosunek pracy wyróżnia się:

- 1) koniecznością osobistego wykonania pracy,
- 2) podporządkowaniem pracownika pracodawcy,
- 3) wykonywaniem pracy na rzecz pracodawcy
- 4) i na jego ryzyko,
- 5) a ponadto odpłatnością pracy.

W razie ustalenia, że w łączącym strony stosunku prawnym występowały elementy obce stosunkowi pracy nie jest możliwa ocena, że zawarta została umowa o pracę.

Nawiązanie stosunku pracy skutkuje równoległym powstaniem stosunku ubezpieczenia. Obydwa te stosunki, jakkolwiek mają inne cele, to wzajemnie się uzupełniają i zabezpieczają pracownika materialnie - pierwszy na co dzień, drugi na wypadek zdarzeń losowych. Stosunek ubezpieczenia społecznego pracowniczego jest konsekwencją stosunku pracy i jako taki ma charakter wtórny. Ubezpieczenie społeczne nie może bowiem istnieć bez stosunku pracy. Uruchomienie stosunku ubezpieczeniowego może odnosić się wyłącznie do ważnego stosunku pracy, a więc takiego, który stanowi wyraz woli obu stron realizowania celów, którym umowa ma służyć. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Legalis nr 88987). Sam fakt, że oświadczenia stron umowy o pracę zawierają określone w art.22 k.p. formalne elementy umowy o pracę nie oznacza, że umowa taka jest ważna.

Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym stwierdzono, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art.58§1 k.c. w zw. z art.300 k.p.). Ocena taka nie odnosi się jednak do sytuacji gdy podejmowane czynności w ramach zawartej umowy o pracę nie mają na celu rzeczywistej realizacji tej umowy, a jedynie uwiarygodnienie jej świadczenia – innymi słowy są czynnościami pozornymi, fikcyjnymi - pracownik udaje, że wykonuje jakieś czynności jedynie po to, aby stworzyć dowody jej świadczenia. Nawiązanie umowy o pracę może bowiem wynikać z czynności faktycznych wyrażających się z jednej strony zobowiązaniem pracownika do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, z drugiej zobowiązaniem pracodawcy do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art.22§1 k.p.).

Spór w niniejszej sprawie sprowadza się do ustalenia, czy D. L. faktycznie świadczyła pracę na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółki komandytowej, czy też strony zawarły kwestionowaną umowę o pracę wyłącznie w celu uzyskania świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bez faktycznego wykonywania – czynności - na podstawie umowy o pracę, a więc na innej niż stosunek pracy – podstawie prawnej, a więc dla pozoru, ewentualnie czy czynność ta nie zmierzała do obejścia prawa i nie była sprzeczna z zasadami współzycia społecznego.

W ocenie Sądu, analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że zainteresowana nie wykonywała czynności na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółki komandytowej na podstawie umowy o pracę.

Ocena realizacji, zawartej przez zainteresowaną i płatnika umowy o pracę, wskazuje na to, że strony zawarły umowę, nazwaną umową o pracę, której nie realizowały.

Przede wszystkim, w ramach wykonywania przez wnioskodawczynię czynności, nie występował element podporządkowania pracodawcy.

Oczywiście kształt podporządkowania pracownika może być różny, m.in. w zależności od pełnionej funkcji lub zajmowanego stanowiska. Najbardziej charakterystyczny aspekt podporządkowania określa art.100 k.p., wskazując na obowiązek pracownika stosowania się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że wnioskodawczyni stosowała się do poleceń wydawanych w stosunku do niej przez J. E. oraz P. M.. O ile jednak stosowanie się przez D. L. do poleceń wydawanych jej przez J. E. było jak najbardziej uzasadnione (J. E. był prezesem w firmie płatnika), o tyle z całą pewnością P. M. nie był w stosunku do zainteresowanej przełożonym. Wprawdzie P. M. zawarł w imieniu płatnika, umowę o pracę z D. L., to jednak nie był do tego upoważniony, gdyż oficjalnie nie pełnił tam żadnej funkcji. Wprawdzie nie ulega wątpliwości, że spółka prowadzona przez P. M. (tj. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) pozostaje w ścisłych zależnościach gospodarczych ze spółką płatnika (m.in. zawarto umowę ramową z dnia 1 lipca 2015 r.), to jednak na tej podstawie P. M. nie był władny do wydawania względem zainteresowanej poleceń służbowych czy też do konsultowania zgłaszanych przez nią kwestii.

W wykonywaniu umowy nie występuje również element reżimu czasu pracy. Wszystkich pracowników zatrudnionych podstawowym czasie pracy obowiązuje ta sama norma czasu pracy określona w art.129§1 k.p., pracownicy są zobowiązani do wykonywania pracy określonego rodzaju, który powinien wynikać z umowy o pracę i są rozliczani z wykonania pracy pod kątem starannego działania. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, że zainteresowana wykonywała czynności na rzecz płatnika, poza wyznaczonymi godzinami pracy biura, a **wskazuje na to załączona do akt dokumentacja mailowa.**

Dodatkowo należy wskazać, iż wnioskodawczyni została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych **dopiero w dniu 2 października 2015 r. tj. w trakcie przebywania przez nią na zwolnieniu lekarskim, a szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy odbyła w dniu 4 listopada 2015 r.**, co także wskazuje na brak – intencji objęcia strony – stosunku pracy – ubezpieczeniem społecznym jako naturalna konsekwencja zawarcia umowy, nazwanej umową o pracę.

Dodatkowo wskazać należy, że podleganie pracowniczym ubezpieczeniom społecznym jest uwarunkowane, nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ale legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy. Stosunek pracy jest bowiem stosunkiem zobowiązaniowym uzewnętrzniającym wolę umawiających się stron. W sytuacji, gdy strony nie pozostają faktycznie związane stosunkiem pracy, nie można mówić o fakcie podlegania pracowniczym ubezpieczeniom społecznym. Natomiast sam fakt wykonywania, za wynagrodzeniem, określonego rodzaju czynności przez jedną ze stron na rzecz drugiej w zależności od cech danego stosunku prawnego, co do zasady może zostać zakwalifikowany, jako umowa o dzieło, umowa zlecenia lub też umowa o świadczenie usług, o której mowa w art.750 k.c. wobec której stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Ocena z jakim faktycznie stosunkiem prawnym mamy do czynienia na gruncie przedmiotowej sprawy pozostaje jednak poza zakresem rozważań Sądu Okręgowego, albowiem przedmiotem zaskarżonej decyzji była wyłącznie umowa o pracę.

Reasumując, z zebranego w sprawie materiału dowodowego, oceny zawartej umowy o pracę, sposobu jej wykonywania wynika, że zainteresowana i płatnik składek zawarli umowę o pracę, której nie mieli zamiaru realizować. Umowa ta została zawarta jedynie w celu uzyskania przez zainteresowaną ochrony ubezpieczeniowej. Ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że był to jedyny cel zawarcia umowy o pracę. Zainteresowana

nie świadczyła pracy w reżimie umowy o pracę, bowiem w wykonywaniu pracy występują elementy obce dla stosunku pracy – brak ścisłego podporządkowania pracodawcy czy też brak podporządkowania co do czasu świadczenia pracy.

Zgodnie z art.83§1 k.c. w zw. z art.300 k.p. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują łącznie, następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie przez strony na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana.

W wyroku z dnia 2 lipca 2008 roku (II UK 334/07, Lex nr 531865) Sąd Najwyższy wskazał, iż w sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa. Ocena taka nie odnosi się jednak do sytuacji gdy podejmowane czynności w ramach zawartej umowy o pracę nie mają na celu rzeczywistej realizacji tej umowy, a jedynie uwiarygodnienie jej świadczenia – innymi słowy są czynnościami pozornymi, fikcyjnymi - pracownik udaje, że wykonuje jakieś czynności jedynie po to, aby stworzyć dowody jej świadczenia.

W ocenie Sądu celem podjętych przez zainteresowaną działań było uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Nawet jeżeli nie można zarzucić zainteresowanej takiego działania, to z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż umowa o pracę nie była wykonywana. Wprawdzie płatnik składek założył akta osobowe to jednak w ocenie Sądu dokumenty te nie świadczą o wykonywaniu pracy. Stworzenie tej dokumentacji miało jedynie uprawdopodobnić świadczenie pracy. Do ustalenia, że doszło do powstania między stronami stosunku pracy nie jest wystarczające spełnienie warunków formalnych zatrudnienia, a konieczne jest ustalenie, że strony miały zamiar wykonywać obowiązki stron stosunku pracy, wynikające z umowy o pracę i to czyniły.

Nawiązanie stosunku pracy, którego elementami są zobowiązanie się pracownika do wykonywania pracy i zobowiązanie pracodawcy do wypłacania wynagrodzenia, nie było rzeczywistym celem stron. Stronom chodziło o uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego i temu celowi podporządkowały skonstruowanie określonej sytuacji prawnej, a umowa o pracę stanowić miała przede wszystkim narzędzie do realizacji tego celu. Fikcyjne, czyli tylko pozorne zawarcie umowy o pracę nie mogło stanowić podstawy do objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami pracowników.

Przedstawione wyżej rozważania jednoznacznie wskazują, iż zawarta umowa o pracę i sposób jej realizacji nie odpowiada treści art.22 k.p. Umowa ta jest zatem nieważna z uwagi na jej pozorność (art.83§1 k.c.).

Podkreślić przy tym trzeba, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają tak kształtować elementy stosunku pracy, jaka jest wola stron. Powyższa kwestia przestaje być tylko sprawą stron nawiązujących stosunek pracy, gdy po uregulowaniu niespełna jednomiesięcznych składek przerzuca się ciężar wypłaty świadczeń na fundusz dysponujący publicznymi pieniędzmi, którymi zarządza Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W systemie ubezpieczeń społecznych obowiązuje zasada solidaryzmu. Solidaryzm oznacza urzeczywistnienie idei samopomocy społecznej poprzez udzielanie świadczeń osobom znajdującym się w potrzebie, z funduszu wypracowanego wspólnym wysiłkiem ubezpieczonych. Oznacza to, że płacą wszyscy, a korzystają tylko ci którzy zostali dotknięci ryzykiem socjalnym. (por. W. Muszalski Ubezpieczenie społeczne, Warszawa 2004). Tymczasem działania płatnika i ubezpieczonego zmierzały do tego, aby osiągnąć nieuzasadnione świadczenia z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych osób ubezpieczonych.

Pozorność umowy o pracę zachodzi także wówczas, gdy czynności są faktycznie wykonywane , lecz na innej podstawie niż umowa o pracę

(por. wyroki Sądu Najwyższego z dni: 8 lipca 2009r. w sprawie I UK 43/09, 12 maja 2011r. II UK 20/11 , wyrok Sadu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 20 grudnia 2016r. w spr. III AUa 2296/15)

Wobec powyższego Sąd uznał, że zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustalająca niepodleganie przez D. L. ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w firmie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością , Spółce komandytowej odpowiada prawu i na podstawie art.477¹§1 k.p.c. w punkcie 1 sentencji wyroku oddalił odwołanie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. zasądając od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością , Spółki komandytowej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił zgodnie z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz.1804) w związku z §2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1667) tj. w brzmieniu obowiązującym do 26 października 2016 r.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi płatnika .

S.B.